ખુશબુ હજાર રંગકી ધતરે સુખન-મંય-હય
હર ફુલકી બહાર હમારે ચમન-મંય-હય

નગમએ-
૫૬૮ જાંસોઝ

ઉરફે

ઈનંતેખાબે-ફખ્ર.

રચનાર તથા પ્રસિદ્ધ કરનાર,

મુનશી-સૈયદ-ફખરૂદ્દીન. ફખ્ર વલદે સૈયદ
મેહમુદમીયાં કાદરી-સાકીન—એહેમદાબાદ.

ઠે૦ ખાડ઼ના દરવાઝા.

આવૃતી ૧ લી   સને ૧૯૧૨   પ્રત

અમદાવાદ-પીરમશાના રોજા પાસે શ્રી ૭
પ્રેસમાં પટેલ પોચાભાઇ ૭

0-2-0

નગમએ-જાંસોઝ

ઉર્ફે

ઇનતેખાબે-દર્દ

માતમ (૧) અલાઉદીન

ઓયહાય કેસી બાદે ખીઝાંરીર ચમનમેં.
બાગમાં રોરહાહૈ ચુંમનમેં,
રીઓય હાય કેસી બાદે ખીઝાં રીર ચમનમેં,
જાઇ જુઇ ઓર બેલા ચમેલી
સબમીલ કહેતેથે રોરોયું બેલી
દાગ લાલાકોહૈ ગમ હસનમેં, ઓયહાય
સરવમી અબતો રોતી ખડીહૈ
ખાકે સહેરા આમુઝપે પડીહૈ
હમફલકકે સતાએહેં બનમે, ઓહયાય
બુલબુલેં ચેહચેહ ગુલસે છુટી જાય
શોરે માતમ લગી કરને મીલસબ
બાગ ઉજળા રહે પરવતનમેં ઓયહાય
બાજદુ રેચાજ તીતર કબુતર
કુમરીયાં કર રહીહેં યું અકસર
રોતેહેં આહુદ રતે ખુતનમેં, ઓયહાય
બાદ મરનેકે જબ યાદઆએ
ગમ અલાઉદીન દીલમેં સમાએ
ઉઠકહો તુમ લહેદ સે કફનમેં ઓયહાય

માતમ (૨) અલાઉદીન

ઓયહાય મેરા પ્યારા જવાંગુલ હજાર
કરચમન સુનારનીદા સીધારા

મેરા પ્યારા જવાંગુલ હજારા
બેકશી બેકશીહે કલીકો
ઓર રોતેહેં અસગર અલીકો
મુંહીખા પ્યાર શીરકેહુ બારારે — મેરાપ્યારા
દસ્તવેરાં હુવાબાગ સારા
બાગ બાનોંને રોરોપુકારા
નારહા કુછ અબહમકો સહારારે. — મેરાપ્યારા
તીરો પેકાંઠે ઝખ્મે ઉઠાકર
જાકે મુલ્કે અદમમેં કીયાઘર
કરલીયા આજ હમસે કનારારે — મેરાપ્યારા
અમરે હાજો નીંદ થીઆજાઇ
રાહેલીલ્લાયું ગરદન કટાઇ
દોનું આખોંસે કરગએ ઇશારારે — મેરાપ્યારા
ગમમેં સબશે રહાહે જમાના
સુન અલાઉદીન અપના બેગાના
જાનોતન મેંને ઉન્પે નીસારારે, — મેરાપ્યારા

માતમ (૩) અલાઉદીન

ઓયહાયરે મારા શહેનવ રતનકો
કુરરતુલ એન પ્યારે હસનકો
રીઓય હાયરે મારા શહેનવ રતનકો
હાથમેં તેગલે ઝાલીમુંને
સરઉતારા અબસ દુસ્મનુંને
તરકીયા ખુનસે સબ બદનકો; — ઓયહાયરે
દસ્ત ગુરબતમેં બેકસ બીચારે
ઓર રોતેથે વોડરકે મારે
યાદ કરતેથે હરદમ વ તનકો — ઓયહાયરે
નવનીહાલે ચમન કરકે બરબાદ
ઝાલીમુંનેકી યાદીલકો શીરશાદ
બોદી જળએખ સબપંજતનકો — ઓયહાયરે
રોતી કુબાખળી રનમેંજારી

બાશાલાઓ મેદેખું દુખયારી
જીસ્ને મારેહે તીસનેદહન કો ઓયહાયરે
ફુર્ઝહે ગમકાસારી જહાંકો
કરે અલાઉદીન અબ ઇહઅયાંકો
યાદ રખના તુમેરે સખુનકો ઓયહાયરે

માતમ (૪] અલાઉદ્દીન

ઓયહાય સાઝે દસ્તેજીનુંહે બદનમેં.
ગમસે ગુંહેસદા અન્જુમનમેં
રીઓયહાય સાઝેદસ્તેજીનુંહે બદનમેં
સનસનાતીર સનસન ચલાએ
દીલકો છેદા ઔર દાગેજગાએ
કોઇ દેખેઝરા આકે બનમેં; રીઓયહાય
ગુલશને હૈદરકા ગુલહે તારાજ
મીલકે માહીતળ પતાકુંમેં આજ
નાર હાકોઇ બાકી ચમનમે; રીઓયહાય
ફુખ્રશાહો ગદાપેયા જીન્કા
ક્યાનસી બાઉન્હો કાહીચમકા
ગુંલપે રેપળેહે કફનમેં; રીઓયહાય
મખઝને ગમકી હુયે કહાની
અબસુનો દીલ જલોંકી જમાની
યાહસીના ફલમહે જલનમેં; રીઓયહાય
કીસતરફકો અલાઉનદીન જાએં
કોનસા જાકે જંગલ બસાએં
આગ તનમનલગીં ગમ હસનમે; રીઓયહાય

માતમ (૫) અલાઉદ્દીન

ઓયહાય જીસ્મેં ખાકીકો એકદીન મરનહે
ઘરમેરા મીસ્લે બાદે સમનહે;
રીઓયહાય જીસ્મેં ખાકીકો એકદીન મરનહે
મીસ્લેનુહ અબ યેકીસ્તી કફનહે
ઝાત માબુદ દાયમ બકાહે
જો અદમહેવો અપના વતનહે રીઓયહાય

હાય હમતુમકી અબઇસ જહાંસે
કરચલે કુચદારૂલ ફ્નાસે
ઝેરેચર્ખ દીલપેસમકે મુહનહે રીઓયહાય
ગમમેં સબબ્લક આહો ફુગાહે
હાયદર પરદા આંસુરવાંહે
બદ્દીઓમેં ગલેમેં કફનહે રીઓયહાય
શુક્રેહક બરઝ઼ાંગે સદાથી
જીસ તરેહરબકોંહ મકોરઝાથી
અબહુવા જો કુછ બચનહે રીઓયહાય
ગમ અલાઉદીન દીલકા જલનહે
શેરગોઇ અજબ એક ફનહે
રીંદહેં હમયે છેલા સખુનહે; રીઓયહાય

માતમ (૬) અલ્લાઉદ્દીન

ઓયહાય રૂહબાકીયે મુલ્કે અદમહે
જીસ્મેબાકી યહાં દમ બદમહે
રીઓયહાય રૂહબાકીયે મુલ્કે અદમહે
બસ કનાઝાતહો શાહેઅકબર
કરબાકો ચલે શેરવોનર
રોજ આદાકે દીલમે નદમહે રીઓયહાય
દસ્તવીરામેં બાકી અદમથા
યાર તનહા જહાંમહે દમથા
મર્ગ એક તરફ સાબીત કદમહે રીઓયહાય
શેહ શુજાઅતકા કુછ યેબયાંહે
બર્ક સાનેઝા જગમેં અયાંહે
ઓર કાલેકે સરપે પદમહે રીઓયહાય
બસકલ હર્ફઝન યાં રકમકર
ગમ અલાઉદીન દીલસ ખતમકર
યે ઝબાંતેરી તે ગેદુદ મહે રીઓયહાય

માતમ (૭) અલ્લાઉદ્દીન

ઓયહાય લાશા અસગરકા જુંબીશ નપાયા.
કેસા દોધારા ખંજર અલાયા

રીયોયહાય હાસા અસગરકા જુંબીશ નઆયા
બખ્તદીલ રનમેહો સબ ખલેહેં
અક્ષક દુર જીન્હે મુંપે મળેહેં
કહેતેહેં યાખુદા યાખુદા યાખુદા રીઓયહાય
બખ્તરોકે અઝલસે હમારા
દીલપે ગમ સેહ રહાહે બીચારા
કયા ફ્લકને તમાશા બતાયા રીઓયહાય
હરકોઇ દેખકેરો રહાથા
તીસ્ને લબકો કફ્નજબ પીનાયા રીઓયહાહ
શેરગોઇ ખામા કલમક
દાસ્તાં ગમકા અબ તુરકમકર
બેહેરે ગમકા કનારા નઆયા રીઓયહાય
તુમ અલાઉદીન આએકહાંસે
જાઓગે અબ કહાંતુમ યહાંસે
બે ઠીકાનેહો જંગલ બસાયા રીઓયહાય

માતમ (૮) અલાઉદ્દીન

જાકેબનકો બનાફીર બસાના નથા
તુજકો બનકે બના બનમેં જાનાનથા
રેજાકે બનકો બનાફીર બસાનાનથા
મીઝરએ કીસ્ત સબપે ગીઝાં આગઇ
શાફીઝા ઉસ્પે ગમકી ઘટા છાગઇ
દસ્તે વીરાંમે જાસર કટાના નથા જાકેબનકો
કુફીયુંને નકુછ કદ્રદાનીકરી
મેહમાનોંકી કુઝન મેઝબાની કરી
લીખકેખત ઉન્કોઘરસે બુલાનાનથા જાકેબનકો
દાગ લાલાસા સબકે જીગર પરરહા
રોકેએહલે અકારીબને ફીરયુંકહા
બદલે પાનીકે ખુને પીલાના નથા જાકેબનકો
દીલપે સોસોતરે હકાહેરજો મોહન
બના જબસે હુવાહે ગરીબુલવતન
પાસ રનમે કોઇ અપાબે ગાનાનથા જાકેબનકો
રહેતન હાજહાંમે અલાઉદીન

ચરગએ જબસે ભાઇ ઉન્કે ફ્રુકરદીન
ગમ ઝદોંકાબી ઠેરો ઠીકાના નથા ઓબેબનકે

માતમ (૯) અલાઉદ્દીન

ઓયહાય ગમહે માતમકા સબખાકીયુકા
રંજહો કયુંન અફલા કીયુંકા
ગમહે માતમકા સબ ખાકીયુંકા
બીલકુલકપે મલક યું પુકારે
રનમે કયા કયા જવાં મર્દમારે
કયામીસા ઉમ્રમેં સફર કીયુંકા
ખાનુમા શાહે દીંકાથા આબાદ
ઝાલે મુનેકીયા પલમેં બરબાદ
ગમ હુવાદીલમેં ગમના કીયુંકા ઠીઓયહાય
સુનગયા જબકે સીના હમારા
ના રહાકુછ જહામે સહારા
મારા હયહય વોલવ લાકીયુંકા ઠીઓયહાય
દીલજલે મીલકે એકેરું સારે
ઉઠકે માતમકરો મેરે પ્યારે
ને ઇશારાહે ફદરા કીયુંકા ઠીઓયહાય
હાલે ગમશેક કહાંતક રકમહો
ગમ અલાઉદ્દીન બસ અબખતમહો
કાંહે તાકત ઝબાંહાકીયુકા ઠીઓયહાય

માતમ (૧૦) અલાઉદ્દિન

ગએ મારે રનમેં અસગર અલી
સુનકે દીલકા બનુ કે હુઇ બેકલી
ગએ મારે રનસે અસગર અલી
કરતી સોરો બુકાયું ખબર આગઇ
તેગ લગતેહી શેહકા લેહેર આઇ
ફીર દુબારા નઝાકતસે ગરદનઢલી ગએમારે
આજ દીલપે સબુ દેહે રંજો કલક
શેરા કહેતીહે શેરા ઝુર્ગસે ખલક
હલ્કે નાઝુકપે તેગે જફા કયું ચલી ગએમારે

આતીશે ગમસેસી નાહી જલતારહા
કરકે અફશોસ મેં હાથ મલતા રહા
જખ્મેહુમ શીરગરદન પેશે હજીયતી
દીલપે ગમકી અલાઉદ્દીન છાયલટા
ગમકાબાદલ ન અબતક હીસર સેહટા
અબ અઝીઝો સુનો મે શહાલેદીલી   ગમેમારે

માતમ (૧૧) અલ્લાઉદ્દીન

હાય શાહ હમારા
રનકો સીધારા
આફતાબે જહાં તાબયાવો
હુસ્નમેં તુરસે થામીસાવો
થાવો અર્શે બરીંકા શીતારા   રનકો સીધારા
શેરો ગુલચો તરફ હોરહાહે
ગમઝદાહોં હરેક રોરહાહે
જાને મન મેરા દીલબર પ્યારા   રનકો સીધારા
લોગ કુન્એકે સબકેહ રહેહેં
એ અબસ દુઃખ યેહમ સેહરહેહેં
શાહકો ગેબી હુવાયે ઇશારા   રનકો સીધારા
ગમ હુવાસબકો અફોસમાંમેં
રોતેહું સારેટોનો સદામેં
કર ચલાઆજ હમસે કનારા   રનકો સીધારા
ગમે શબ્બીરમેં બુબતીલાહુ.
ગોમેં જીન્દાહું પરમર ચલાહું
ગમ અલાઉદ્દીન ફીરથે પુકારા   રનકો સીધારા

માતમ [૧૨] અલાઉદ્દીન

રાગ બંજારા

યેહ ગેબીહુવા ઇશારા
બના કાસીમ રનકો સીધારા
બનાકાસીમ બનાહેયારો
કોઇ ઉસ્કો ઝરાતો પુકારોજી
કહો બનીકો ફીરકા સહારા   બનાકાસીમ

ગુલશોરો ફુલકપે ઉઠાહે
નથા નવશા હમસે છુટાહેજી
અબ કેસાકરે ગુઝારા બનાકાસીમ
હમ ગમગી ગમસે ડુબેહેં
બેમોત જલનસે મુએહેંજી
હમેં ઉસ્કી જુદાઇને મારા [બનાકાસીમ
કોઇ કહેતા હમારા જીગરથા
કોઇ કહેતા હમારા પીસરથાજી
મેરા દીલબર મેરા પ્યારા; બનાકાસીમ
મેને તનમન ગમમેં જલાયા
મુજે ગમને નસીને લગાયાજી
ગમ અલાઉદીપે ફીરહે દુબાગ બનાકાસીમ

માતમ (૧૩) અલાઉદીન

બનજારા

મેનેઢુંડા ચમનકો સારા
નમીલા મેરા ગુલહઝારા
અબ ઉલટી ચમનમેં ખીજાંહે
વોબાદે બહારી કહાંહે
બુલબુલોને રોરો પુકારા નામીલા
હેદાગ અઝીઝો જીગરપર
જો ખુદાકરે સોસર પરજી
ભર આહકા નારા મારા નામીલા
સબબાગે હરમ લુટગયાહે
ઘરબાર વતન છુટગયાહેજી
યુંસોચા દીલમેં બીચારા નામીલા
જબરંજો અલમને સતાયા
મેને અપને જીકો જલાયાજી
કીયા ગમસે દીલકો દોપારા નામીલા
બન બનસે સદાયું આઇ
ગએકહાં જવાંમર્દ ભાઇજી
સુન અલાઉદીન લલકારા નામીલા

માતમ [૧૪) અલાઉદીન

બનજારા

જબ બાગે નબીકા લુટાયા
લાલાને દાગ ઉઠાયા
ગુલફુલ હજોરી સાથે
રોતેહું ખજેયું બીચારેજી
કયા ઉલટા ઝમાના આયા	લાલાને દાગ
ચલ રહી ખીઝાં બસ ચમનમેં
બુલબુલને પુકારા બનમે જી
મરકનકા પતા ન આયા	લાલાને દાગ
હેરાંહો સર્વ પુકારી
વોકાં ગઇબાદે બહારીજી
બસ દસ્તકો હમને બસાયા	લાલાને દાગ
સબશોરો ફીગાં કરરહેહે
ગમ ખાખા ખુદ મરરહે હેંજી
કીસમતને જલાપા દીખાયા	લાલાને દાગ
હમફીકરો ફનાકેહેં માલીક
હેં દુનિયામે બસ સાલીકજી
ઘર અલાઉદીનને લુટાયા	લાલાને દાગ

માતમ [૧૫] અલાઉદીન

રાગ ગરબી

મારે મારેહે તીસ્ને દેહાન પ્યારે મકતલમેં
બનગએતી રંક પયકા નવાન મકતલમેં
અર્શપેશેસે હુરેં પુકારી બચ્ચે પીયા સેહે રતમેંરે
પાનીકી ખાતીર તીસ્નેલબુસે સબને નીકલી ઝબાન	પ્યારે
દસ્તો બલામેં બનેક મુસાફીર ઘોળા અળાએ ખજેહેરે
રાહેખુદાપે સરકો ઝુકાએ ખુનમેંહેં ગલતાન	પ્યારે
ખંજર દોધારા હાથમેં લેકે સરકો ઉન્હોકે ઉતારારે
હાયહાય સીતમગર કુછના બીયાગ લાશાપળા એજાનરે	પ્યારે
રંજે અમલથા ઓરચરમે નમથા દુનાઓર ઉસ્પે મોહનથારે
નાઝુકબદનસે આહકાદમથા રોતીહે સારી જહાન	પ્યારે

અર્ઝ અલાઉદ્દીન કરલેજહાંસે ગમહે સબુર દીલમે રે
રાહે ખુદાપે ઘરકો લુટાકે હાથમેં લેલોનીશાન   પ્યારે

માતમ (૧૬) અલાઉદ્દીન

રાગ ગઝલી.

કીસ્ને મારેહું રનમે નદાન પ્યારે સુગરાકે
નન્ને ન્નેથે અચ્ચે જવાન પ્યારે સુબરાકે
લુટાહરમ જબ છુટાવતનતબ દસ્તમેં ખેમે લગાએરે
રાહેખુદાપે ઘરકોલુટાકે એકસહુવે નવજવાન   પ્યારે
ખુરક ગલુંપે તેગેચલાઇ કેસીકરી બેવફાઇરે
હાય બઝીદા કુછનાબીચારા મારેકું તારને દેહાન   પ્યારે
રોતીહે કુબરા કહેતીહે સગરા જંગલોં જંગલ ઘરબસાએરે
સરકોકટાએ ઝખ્મઉઠાએ તીરોકે બનગએ નીશાન   પ્યારે
ઝુલ્મો જફાસે આહેફનારે બરભકોરા પુકારેરે
ફરજન્દ હમારે બીછડા આછડા બીચારે દીલમેં રહેઅરમાન   પ્યારે
સુનસબ ફનાહે ઝાતે બકાહે ગમકા હસનકે સદાહેરે
અર્ઝઅલાઉદ્દીન કુછકુછ બજાહે માને નમાને જહાન   પ્યારે

માતમ (૧૭) અલાઉદ્દીન

રાગ ગઝલી.

મારે મારે ગએહેં જવાનકર બલકે બનમેં
રોરે કહેતીખળી હેજહાન કરબલાકે બનમેં
કુરેસલાય કરીતે બલેહેં કહેતેહેં બાર ઇલાહીરે
આસે નબીને છોળ વતનકો દેખોબનાયા મકાન   કરબલેક
ઝુલ્મો જફાસે એકસ બાચારે મરતેહેં આહકે નારેરે
રાહે ખુદા પરસરકો ઝુકાએ ખાતેહેં તારોસનાન   કરબલાકે
આહોફુગાં બીનોકે ઝબાંથી ઓરતનસે રહરવાંથીરે
ઝખ્મથેકારી નાઝુક બદનપે ખુનસે તરથા દેહાન   કરબલાકે
દાગે જુદાઇ સેબારેમુલાકી ગમકા ઘટાદીલપે છાઇરે
કેરાંપરેશાં સબહો ખળેહેં સહદકે સબકી ઝબાન   કરબલાકે
મયદાને રનમેં કયા કયા દીલાવર સરકો કટાંએ ખળેહેરે
હાથમેં દેખોઇન્કે અલાઉદ્દીન રેહગયેહેં જંગી નીશાન   કરબલાકે

માતમ [૧૮) અલ્લાઉદ્દીન

રાગ ગરબી.

શોર માતમ ક્યોહે ગુમાન કરબલકે બનસે
ગમસેતાજા હુવાદીલ ફીગાન કરબલ બનસે
ઉન્કે ઉમરકે વોશેરે નરથે લળતેથે જાકર રનપરરે
સરકો કટાકરવાંહી રહેહેં ધીરધરન આએ જવાન કરબલકે
તીરૂકેપેકાંસે છેદે ઉમરવો આલેનબીકે પીસથેરે
ઓફ્ફુદા કુછદીલમેં નલાકર ખીંચીથી કીસનેકમાન કરબલકે
દસ્તોબલામેં એકસખીચારે બનકે મુસાફીર ખળેહેંરે
ઝુલ્મોજફાકે સદમે સીવાઓ પાએનકુછસી અમાન કરબલકે
બેચેનથે સબબેતાબથે સબ બેબાગ થેસબ પરીશારે
ખુરકેલબુ સે સબકહે રહેગે આએકું તીસનેફીહાન કરબલકે
જબસે અલ્લાઉદ્દીન આએજહાંમેં રોઝે અઝલસે અબદતકરે
તબસે રહાહેદીલપે ઉન્હોંકે હરદમહી ગમકાનીશાન કરબલકે

માતમ [૧૯) અલ્લાઉદ્દીન

રાગ ગરબી.

ગમકરો શેહકા સબબીલ જવાન પ્યારે મારેગએ
અબસુનો ગમકાહે ફીરબયાન પ્યરે મારેગએ
અર્શે ફ્લકપર રોતે મલકકેં દીલપે સબુકે ફ્લકહેરે
રંજો અલમમેં બસખલકકે કહતીરે સારી જહાન પ્યારે
નકશે ફ્નાપે સાબીત કદમહો રનમે નીસાવર ચલેહેંરે
દસ્તોબલામેં એકસ બીચારે ખાકે નરીસનાન પ્યારે
એહલે હરમ મે શોરો બુકાહેફીર બન્નબામે બહાદુરરે
મીસ્ને નપાએ ફીરકદુબારા દીલમેં રહા અરમાન પ્યારે
બુલબુલ હઝારી રોતીહેઝારી કાંહેઅબએ દ બહારીરે
ઉલટી ચમનપે આંખીઆં અબકરતીહે શોરોફીગાન પ્યારે
દમમેં અલ્લાઉદ્દીન ગમહી બસાહે મુરકે અદમત કરહાહેરે
જબદમગયાહે તબભીરહાહે હરદમયે વીર્દઝબાન પ્યારે

માતમ (૨૦) અલ્લાઉદ્દીન

રાગ ગરબી.

રમચલે ઘરસે અકબરજવાન મકતલકે બનકો .

સરકટાયાહો તીરને દીહાન મકતલકે બનકો
તેગેજફાસે સર જાકટા દસ્તમેં ધરજા બસાયારે
અલ્લાહો અકબર મારે ગએહેં ખાખાકે તીરોંકેબાન   મકતલે
ઉફનપુકારે હાયબીચારે સેહેમ હીસેહેમ ગએમારેરે
તેગો તબરઓર બરછી ઓખંજર ખુનમેથે ગલતાચે   મકતલે
રંજથા ફલકકો રંજથા મલકકો રંજથા સારી ખલકકોરે
રંજસે તુમહમ સબરો રહેહેં ગમકાલ ગાહેધીયાન   મકતલ
દસ્તો બલામેં આલે પયગમબર કયાકયા સીતસેહ રહેહેરે
હેરત ઝદાહો સબકેહ રહેહેં પાએનબીલ કુલઅમાન   મકતલ
બાદ અઝફનાબી ગમશેહકા દીલમેં રોઝેહશરત કરહેગારે
ઉઠકે અલાઉદીન ફીરયું કહેગાવાલીયે હક સુબહાનં   મકતલ

માતમ (૨૧) અલાઉદીન

રાગ મહુંડ.

મેરે દીલકો કુછ બીન ભાગે હુસેના જલદી અઠયેરે
માંહુ મેં તુમારી બેટા તુમહો સબ સગીર
મુઝકો અકેલી છોસડ બેટા ખાને ચલે હોતીર   હુસેના
તીરો કમાનાં બાંધકે દેખો લડને ચલે હેં અમીર
રો રો પુકારી મેંય હાં મેરે દીલકો દહાહે ધીર   હુસેના
કુફમેંદ ખોતો કુરી યુંને સબકો કીયે હેં અસીર
ઉન્કે પીરા કમે જી કોજલાકે અબમેં હુવા હું ફકીર   હુસેના
એહલે હરમ મેં શોરો બુકાહે ફીરધરન આએહેં મીર
દાગે જુદાઇકી દીલપે હમારે કેસી ખીચી હેલકીર   હુશેના
ગમમેં અલાઉદીન જલજલકે તુમને તનકો બનાયા હઝીર
હુંડફીરા બન બન કોમેં સારા પાએ ન મેરે પીર   હુશેના

માતમ (૨૨) અલાઉદીન.

રાગ મહાડ.

તારો નામ કાસીમ ઓબના મને પ્યારો લાગેજી
જન્નતકો વાલો સાંવરો મને વહાલો લાગેજી
સુરતપે જીસકી નુરેનબીથા ઓરથા અલીકાપીયારા
હુરોંને મીલકે અર્શેબરીંપર વારકે તન મન પુકારા   બનામને
જીન્નો બશર કુરઆંન હુવે જબ નવશા બનાકે સંવારા

શોર હુવા હે હરસુ જહાંમેં કોઇ પુકેહના દુખારા બતામને
દાગે જુદાઇ અલમન શરહે ગમસે હુવા દીલ ભી પારા
ગેબી નીદાસુન કર બલમેં જાકે રાહે ખુદા સર નીસારા બનામને
આલેન બીકી સુનકે ખબર સબ કહેતેથે પ્યારા હમારા
મારા ગયા હે કરબલકે બનમેં બાગેનબીકા હજારા બનામને
ગમ સબકે દીલપે જમાહે અલાઉદ્દીન ઔર સબમેં હે આશકારા
અશે ફલક પર રોકે અઝલશે ચમકાહે કુતબી સીતારા]

માતમ (૨૩) એલાઉદીન

રાગ અંબર ગરબી.

હાય રન સોધારે સરવર પ્યારે
રનકો સંધારે સરવર પ્યારે છાતીમાં કેદીલો જાતરે;
અલ્લાકે ખાતે નબીકે નવાસે રનમેં હુવે વીરાનરે સરવર
ગમ દીલમેં આતી આંસુ બહાની રોતાહે બાનુ રનમેરે
સરવરકો મેરે ઝાલીમનેદેખો રનમેં કીયે હેરાનરે સરવર
ઘરહે અબવીરાં આલેનબીકા રોરો પુકારે જહાનરે
એહરાકે ફરજંદ હેતુ બીચારે રનમેં હવે કત લાનરે સરવર
સુનકે ખબર સબ એહલે હરમને માતમ મચાયા ઘરમેરે
હોગએ હેં ગુલ સબ ઘસકે ચીરાગહોતે હેં સબ ગીરયાન સરવર
બસકર અલાઉદ્દીન તેરે કલમકો સરવર પ્યારે સીધારે રે
ગમહીલમેં રખને ઉન્કા હમેશાં યાદ હીકર સુબહાન સરવર

માતમ ફખ્ર

ઓયહાય પ્યારો શબ્બીર કોરનમેં મારા
બે ગુનાહ ઉન્કે સરકો ઉતારા
રીઓય હાય પ્યારો શબ્બીર કોરનમેં મારા
લીખકે ખત ઝુટે ઘરસે બુલાયા
આલે અહેમદ કોના હક સતાયા
શીમ્રને ઉસ્કે સરકો ઉતારા ઓયહાય
જોરેશમ શીર રનમેં ચલાઇ
ફોજે આદાકો રોજ ખદી ખાઇ
વાહ સેરે ખુદા કાપીયારા ઓયહાય
ક્યા કહું હાય ગમકી કહાની

નદીયા પીનેકો કતરપાની
પ્યાસાજ જન્નતકો હય સીધારા — ઓયહાય
જુલ્મ નાહક મુજપે કરો તુમ
ખોફે ખાલી કસે કુછતો ડરો તુમ
હું તુમારે નબીકા પીયારા — ઓયહાય
ઉસ્કા દેખાતો પાયા અલમ મેં
આસમાં ભીહે ખુંરોતા ગમમેં
ચાક દીલહે જીગર પારા પારા — ઓયહાય
ગમેં હુસને નમેં બેકરારી
અરક આંખોસે હેં દ્રપ્યજારી
મુંકો આતા હે દીલ ભી હમારા — ઓયહાય

માતમ ફીઝા.

રાગ ગરબી.

હુવે કર બલમે તીરને દહાન દીલબર ઝોહરાકે
મીલ ગએ ખાકો ખુંમે જવાન દીલબર ઝાહરાકે
કહેતેથે સરવર અયશીમરે બદતર મુજકો ઝરાપેહચાનરે
આલેનબી અવલાદે અલીહે કરેતી હે હમકોન હાન દીલબરે
પ્યાસાહે દીલબર બેશીર અસગર માસુમ બેતકસીરરે
તીરોંસે મારા ઝાલીમને પ્યારા ખુનમેંહે ગીલવાન દીલબર
કરબલમેં આએ પાનીન પાએ દોનો જહાંકે ઇમામરે
સાકીયે કો સર હામીએ મહેશર સરવરે શાહે ઝમાન દીલબર
શોરો પુકારે કરબલમેં સારે એહલે હરમ અફસોસરે
વાલી હમારે જન્નન સીધારે કહેં કીસ્સે ગમકા બયાન દીલબર
બાદેખી ઝાંનેકીયા ફીઝા અબ રંજો અલમ હરજાયરે
રોવીહે બુલ બુલ મુરઝા ગએ ગુલ વીરાંહે બાગેજહાન દીલબર

જોગીનામા અલાઉદીન

રાગ—હોરી.

છાયા દેશ.

દીલ યું કહેતાથા બારે ઇલાહી
યા ઇલાહી ઇલાહી ઇલાહી
અર્શપે માતમ હુરે યું કરેકે કહેતીથી રોરોકે બાઇ

તેગે જફાસે એહલે હરમમેં ખુનકી નદી બહાઇ
અજબ હે ખુદા યે ખુદાઇ   દીલ યું કહેતાથા
આલે પયમબર કરબલમે દેખો બનકે ખડેહુ સીપાહી
નાનાકી ઉમતકી ખાતીર જવાંમ દેલળતેં ચોર ફીલવાઇ
નીદા આસમાંમે યું આઇ   દીલ યું કહેતાથા
દારૂલ ફનાસે દાગલ બકમેં ચલ કુચ કેસી લગાઇ
પ્યારે હસનને ખેશાંસે અપને કરલી યકાયક જુદાઇ
કઝાયે કહાંસે હી આઇ   દીલ યું કહેતાથા
મેહર મેં દીલકા કીસ્સા સુનાઉ કીસ્સે કરૂં અબ સગાઇ
કોઇ જહાં મેં રહા નહિં હમારા સબ કરરહે બેવફાઇ
શાન હે તેરી કીબ્રી આઇ   દીલ યું કહેતાથા
મુલકે અદમમેં જાકે રહેંગે બસ અબ યે જીમેં સમાઇ
છોળ કે દુનિયા ચલો તુમ અલાઉદીન દાલદે રંહહે ગદાઇ
અલમદદ અલમદ યાઇ લાહી   દીલ યું કહેતાથા

જોગીનામા––અલાઉદ્દીન

રાગ હોરી.

શાહેદી કર બલામે જબ આએ
રોરહુથે સબ અપને પરાએ

ફુરો મલાયક રોતે ખડેહે અર્શપે શોરે મચાએ
રાહે ખુદા સર કટાને ચલેહેં જગલમેં ડેરે જમાએ
નબીકે હે અઝબસક જાએ   શાહેદી

નારી યુને અબ્બાસકો જબ પાની લે આતે પાએ
તીરોં કેથે કાંસે મશ્કકો છેદકે ખાકમેં પાની મીલાએ
તાસ્ને લબ સબુંદા બનાએ   શાહેદી

હુર બીન રીયાહી ફોજે નબાકો ઘેરકે કુફેમેં લાએ
કુફી યુને આલે નબીપર ક્યા ક્યા સીતમ કર બજાએ
સગીરોને સર નાહી લાએ

ઔર લાશે પડેથે ઝમી પર ઉનકો દફન ના કરાએ
ઐસા ઝનુંહા બેબોંસે લેકર જંગલકે રસ્તે ભરાએ
સરદ આહેં ભરતે ચલાએ   શાહેદી

ચીકરો દનામેં દમ મારકર હમ બેઠેહેં જીકો જલાએ

ફીર સોહબા તુમ અબ છોડો અલાઉદીન યાદ કરો દીલલગાએ
જોગએ સો ફીરકર ન આએ   શાહેદી

જોગીનામા—અલાઉદીન

જોગી આ અબ કુછ ઝરા તો બીચારો
અબ કુછ જરા તો બીચારો અરે જોગી
અબ કુછ ઝરા તો બીચારો

ગોકુલ નગરીમેં બનકે મુસાફીર આએ કહાંસે હો યારો
દેસકો છોડ બદેસ હુવે તુમ દેસ ન દાલસે બીસારો
દીલકે નગરમેં ઘરક બસાહે માંગો ન હાથ પસારો
ભસ્મ ભભુતી બદનપે રમાકે ઘર ઘર અલેક પુકારો
હે યે સદા અબ જોગીજી ગુરૂકી બીગરીકો સંવારો
દુનીઆ હે બાવરી ફીર નહિ આના ચીડીઆરે ન ગુઝારો
મન જહાં મે આકે રહાહે જો તુમ રહોગે પીયારો
ફીર દે મેં હરદમ ભજ મન મૂરખ હેવો દીપાલ નહારો
જાના અદમકા ઠેરો અલાઉદીન છોડ વતનકો સાધારો

જોગીનામા—અલાઉદીન

રાગ—હોરી.

નવ નીહાલે ચમનમેં ક્યું આઇ
યે ખીઝાં યે ખીઝાં યાઇ લાહી

ગુલ ફુલ સબ ખીરપએહેં ઝમીપે જગ બેબ જોથી ખુદાઇ
આલે નબી ઓલાદે અલીપે તે સજફાકી ચલાઇ
દસ્તે કરકે ખાકેઉ લાઇ   નવ નીહાલે

સુખા ચમન સબ ફુટાવ તન તગ જંગલો જંગલકી લાઇ
એકસ ગરા ભુલવત નથે બીચારે ઉનપે પળી કયા ન બાઇ
ફીર કે ઘર ન આએ સીપાઇ   નવ નીહાલે

દીલપારા પારા હુવા ગમસે સાત રૂહે રવહ થરથરાઇ
રનમેં સીત મગરને તે લગે હાથમે સબકે ગલોંપે ફીરાઇ
જાન મુફતમેં શેહને ગુમાઇ   નવ નીહાલે

અફતે નીગુહેં ખળીહે જહાં સબ કહેતીહે બારે ખુદાહી
ફર્શે ઝમીંસે કહાં જારહે હમ લુટગઇ સારી શાહી

ખુદા યા અજબ હે ખુદાઇ   નવ નીહાલે
નકદી હના સબ જહાં હે અઝીઝો દીલ મીત્ર ચલો મેરે ભાઇ
કહેના તુમારા અજાહે અલાઉદીન સંગકી સુદે ન આઇ
યહાં રેહગઇ સબ ભાઇ   નવ નીહાલે

હુમરી અલાઉદ્દીન.

મુજે છોડકે જંગલ કીયાહે કયું ઘર
તેરા ગમ મેરે દીલ પેહેઆઠ પહર
અબ અકેલા કરૂં યહાં કેસી ગુઝર
તુંદીખા તેરી ફીર કેપીયારે નઝર
ચલે મુલ્કે અદમકો વતન છોડ કર
નરહા હેકી સુફાદી ખોફ ખતર
મેં ને તમ મન ધનકો જલાહી દીયા
મેરે દીલકી રબકો લેગી ખબર
ગોકુલ નગરીકી ગગને ગુફામેં
એક રેહાહું અબહો નીડર
સર અલાઉદ્દીન છુલ્ને ખુદા રાદીયા
હે અમનમે ઓરઉ રપેડે સાયા છવર

હુમરી અલાઉદ્દીન.

નહિં હે કાસીમ અબ ઘરમેં હમારે
હાથકો કગના હેરનકો સીધારે
ઓહલે હરમ સબ રેરો પુકારે
છોડ ચલે હમેં કીસકે સહારે
ફોજે ઉદુને ખોજ લગાકર
મીલકે ઉન્હું કોનેકુંસે મારે
જોરા જફા સબ સેહકે બદનમેં
એકહું જાવો જતન કનારે
દાગે જૂદાઇસે ઉન્કી હમારે
નીરહે આંખોંસે જારી હમારે
ગમ ખ્વાર અલાઉદી બનકે જહાંમેં
રંજો મોહનસે યું લલકારે

નવાકા ઉસ્તાદ

અબુલ એહેસાન મુનશી અબદુલ કાદીર એજાઝ

શાહે શોહદા ખુશ હસબી ખુશ કબી હે
આલીન સબી હે
હારેબકે વોહ બને અહીં સીખતે નબીહે
આલીનસબીહે
હર કેહને લગા મીલતે હી અયસ શકર આહા
હય વો મેરા આ કા
જીસકી હે શુજા અતસે શુજા એતબી દબીહે
આલીન સબી હે
ઇકરાર શેફીરતેહો ખુદાસે નહી ડગતે
અચ્છા નહીં કરતે
એક બે અદબી ઇન્કીતો શો બે અદબીહે
આલી નસબીહે
હેશ્વાને શરાફત યેહીહે જાને શરાફત
હે કાને શરાફત
મકકી મદની હાશમી ઓ મુત તલબીહે
આલી ન સબીહે
નીકલાસરે મયદાનજો ઇબજે અસદુલ્લાહ
ગરરા ગએ ગુમરાહ
કહેને લગે બેશુબહે યેહી સીખતે ન બીહે
આલી ન સબીહે
કામતશે અયાં સાફહે તતહીરે સરાપા
તનવીરે સરાપા
હરઆઇ નએ આઇ નએ બુલ અજબીહે
આલી ન સબીહે
ને છેપે સરે શાહકા અલાહરે એજાઝ
આતી થી યે આવાઝ
સુલતાને શહીદાં યેહમામે અરબીહે
આલી ન સબી હે

નવહ હજર સુહેલ.

રાગ ગરબી

હાયરે વો મહુ ચરખે ખયરલ વરા
આહ જાકર સુએ કરબલા છીપગયા   હાયરે વોમહે
રંજપર રજહે ઓર અલમ પર અલમ
ગમપે ગમ હે નયા ઓર સીતમ પરસીતમ
કે ફુગાંપર ફુગાં ઓર બુકા પ' બુકા   હાયરે વોમહે
આહશે ઝલ ઝલે મેહે સતુહે ઝમી
ઓર નાલોંશે કાંપિહે અર્શે બરી
આરહીહે ફુલકશે બી ગમકી સદા   હાયરે વોમહે
સહમેં કયા કયા સહે રંજે મોહન
તીન દીનતક રહા હાય તીશના દહન
લાકશે દે દીયાસર ખરાએ ખુદા   હાયરે વોમહે
અપને દામ નમેં મુજકો બરોઝે જઝા
ગરમીએ મેહરે મેહશરશે લેના બચા
હે સુહેલે હુઝીકી ગેદી ઇલતીજા   હાયરે વોમહે

ગજલ ફુબ.

કયા ઉમ્મતે અહેમદકી તકદીર ખરીનીકલી
દોઝખકે અઝાબોંસે આખીરકો બરીનીકલી
કાબેમેં કલીસામે બુત ખાનમેં મસજીદમેં
ઉસ શમઅરીસાલતકી સબજલવ ગરીનીકલી
પયગામ ઇલાહીકા પહુંચાતેથે વોતુજકો
જીબરીલસેયે રાહે પયગામ બરીનીકલી
હરગુનચેમેં હરગુલમેં ચમપેમેં ચંબેલીમેં
અય માહે અરબ તેરીહી જલવ ગરીનીકલી
ફરમાયા મુહમ્મદસે ખાલીકને શબેઇસરા
પ્યારે તેરી ઉમ્મત સબ દોઝખસેબરી નીકલી
રૂખસારે મુહમ્મદ કીઉલફતકા અસરદેખો

આગોશે લહદમેરી ફુલોંસે ભરીનીકલી
જાનાન હુવામેરા અય ફખ્રમદીનેમેં
અબતક નમેરે સરસે શોરીદા સરીનીકલી

ગઝલ-ઝીગા.

આરીઝે ગુલરગુને શેદા નઝરૂસેપીન હાં હોગયા
હાય ફીર વફકે ખીઝાં દીલકા ગુલીસ્તાં હોગયા
જાનો દીલસે જોબસર હઝરતપે કુરબાં હોગયા
ચસહુે વોપ્રમાનગે કામીલ મુસલમાં હોગયા
લીખતે લીખતે મુસહફ રૂએ મુહમ્મદકી સીફત
ક્યામેરા ઝેહને રસાથાહી ફીઝે કુરબાં હોગયા
નામે અહેમદ જબલીયા લાખોં બલાએં ટલગઇ
કામ મુશ્કેલ ભીમેરા આસાંસે અસા હોગયા
અલ્લા અલ્લા દેખયે એજાઝે અગુસ્તેનબી
સાફ દોટુકડે ફલકપર માહે તાંબા હોગયા
આખરૂ બખશીદે વોદન્દાને શેહકીશાદન
આંખસે જો અસ્ક ટપકા દુરરે ગલતાં હોગયા
મુબબરસા ખુલકે અબરે લુતફે મહેબુબે ખુદા
અયઝીયા સરસબ્ઝ અપના બાગેપ્રમાં હોગયા

ગઝલ અઝીઝ

કુછ ભી બુઝતેરે ન અય ગુલરૂ નઝર આયા મુજે
જીસ તરફ દેખાતો તુહી તુન ઝર આયા મુજે
લામકાં ભી એક મકાને હુન ઝર આયા મુજે
કીસ તરેહ માનુ વહાં કબતુ નઝર આયામુજે
બાગે આલમમેં નમુજસે છુપસકા તુજાને જા
હરગુલો ગુનચેમેં મીસ્લે બુનઝર આયા મુજે

કમનહીં બરનેકા ઉન્કીદાસતીકા મેકની
નફસે અમ્મારા મેરા અદખુ નઝર આયા મુજે
છોળસકતાહુ તુજે કીસતરહ અબમેં ઇસકે યાર
તુહીતો એક દુશ્મન તેખાઝુ નઝર આયા મુજે
શોકશે ઉસ માહવશકે કરદીયા પેશી નજર
દીલપે મેરે જાનકુછ કાબુનઝર આયામુજે
આંખસે ઉઠના હીથા હસ્તીકા પરદા અય અઝીઝ
અપના જલવા આપહી હરસુ નઝર આયામુજે

---

૩ બાઇ-કાસીમ

કુછનહિં ખોફ જોસંહ રોઝકા પ્યાસાહું મેં
નામકા સાકીયે કોસરકા નવાસા હું મેં
એકહીહમલેમેં હજારોંકા કરૂંગા કીનાર
બોલેકાસીમ મલેકલ મોતકા પંજાહુંમેં

ઠુમરી-તરઝ દહીંવાળીકા

નઇયાં પળી મઝધાર કરો ખ્વાજાપાર—નઇયાં
ઓઘટ ઘાટ પાંઉઠ ગતહે
જાએ સાંઝ છયા હાય
કીરપાકરો ખ્વાજા પીયારે પીયા અહીમેં નાચાર=નઇયાં

દાદરા—રેખ્ત.

ઓમેરા નાના મહે સુમેરબહે
ર્ક્ષ કબહે મુજેના ઝકબહે
દરે ખેબરકા એકકે ગલીમે ઉઠાકર ફેંકા

મરહબા કુવતેબા ઝુએ રસુલે અરબી
શીફતા હેરકી હય ખુદાઇ
વાહ કયાહુસ્ને મહબુબેર બહે
મખમુરજાન હુબ્બે મએ પંજેતનમેંહું
દીલ મેહ ઇશ્ક રૂએ રસુલે ઝમનમેંહું
તુને સબકુછ દીયાહે ઇલ્લાહી
ફખ્ર ગેરોંકા મોહતાજકે બહે

ગઝલ-સબ્ર ધોલકી

ચારઆંસુ ગમે અહમદમેં બહાનેવાલે
હેંવોહનારે જહન્નમકો બુઝાનેવાલે
જલ્દ બુલવાલે મદીનેમેં બુલાનેવાલે
હમનહીં લોટકે ફીર હીંદમેં આનેવાલે
આકે જીબરીલને હઝરતકો સુનાયા મુઝદા
ચલયે ક્યાદેર હય મેરાજકો જાનેવાલે
ગએ મેરાજ પેહી દહેનીથી દુરે બાહમ
બીલને અલ્લાહસે આજ આયહેં આનેવાલે
મસગલા હોગા સરેહશરકેલો આપહીંચે
અપની ઉમ્મતકો અઝાબોંસે છુડાનેવાલે
રોકીયા મેશરમે મુહમ્મદકી પેહી કેહદુંગા
જામભર ભરકેપીલા પ્યાસ બુઝાનેવાલે
ગરમીએ હશ્રકા અયસબ્ર તુઝે કયાડરહે
અપને દામનમેં છીપાએંગે છીપાને વાલે

ગઝલ-અફસર

નફ્સાહીશ હુરકી દીલકો જન્નતકી તમન્નાહે
વહા બેચયન સબામુજકો જહાં હજરતકા રોજાહે
ખુદાસે હશ્રકેદીન યુંકહેગે શાફએ મહેશર

ઇલાહી બખ્શદે ઉમ્મતકો મેરી યેતમન્નાહે
શફીએ આસીયાંકા હમપે સાયા હશ્રમેં હોગા
હમેં કુછપુર શીસે મહેશરકી હોલનાકે ખટકાહે
મુજેસે હતહકયા અસફરમરીઝે ધરકે અહેમદહું
મુજેહેવો મરજબસ મોતકી જીસકા મદાવાહે

ગઝલ–આમીલ–ધોલકી

નહીવો સામને લેકીન નઝરમેં ઉન્કા નકશાહે
વોહી ઇનસાફસે કહદેં યે પરદા કોઇ પરદાહે
ઉસેમરકે જબાસે રાતદીન ફુરસદ નહીં મીલતી
સીતમ કરતાહે આફત તોગતાહે કહેર ઢાતાહે
તેરી ફુરકતમેં મરતાહું મગર ઇસતરેહ મરતાહું
કે દીલમેં તેરી હસરતહે ઝબાંપર નામ તેરાહે
ક્યા મતહેકે અયસેમેંભી પહેલુમેં નહિં કોઇ
ઘટાછાઇ હુઇહે ઓર રૂમઝુમ બરસતાહે
હમારીદાસ્તાં સુનકર વોયું કહેનેલગે આમીલ
અજબ દીલકશ કહાનીહે અજબદીલ ચસ્પ કીસ્સાહે

મુનશી અબદુલકરીમ સાહેબ કલીમ એહમદાબાદી બહુસને એહતેમામ કીતાબે હાઝા.

હમારૂ નાઝ કરતી અપની જાને નાઝની નીકલી
તેરે રોઝેપે યા શાહે ઉમમ્ય જાને હઝીં નીકલી
શરફ મેં ય કાબસે બડકર મદીનેકી ઝમી નીકલી
વો શાને કીબરીયા નીકલી યેશાને મુરસલીં નીકલી
જલાકર ખાક કરદેગી તુઝે યે સરદીશે ગરદું
નબીકે હીજરમેંય મુંહશે જો આહે આતશી નીકલી
કુછ અબકી શાનસે મેહબુબે હક આએ સુએ જન્નત.
ઝમાંસે હુર ગીલમાં કે સદાએ આફરીં નીકલી

નગીકિ શરબતે દીદારસે સયરી નહીં હોતી
ખુવીજબ આંખ ઠીલ બોલા મેરી હસરત નહીં નીકલી
કલીમ અછછે દીખાએ તુમને જોહર નાઅતે એહમદ મ ૫.
ઝબાસે હરસુખનદાં હૈ સદાએ આફરી નીકલી

તમામ શુદ્ધ